

Any I

Barcelona 18 Setembre 1881

Núm 4

S'Avens.

Núm sol-4 etos! Periodich cat...ista, Ciurulla i Baixos.

Lo Monestir de Poblet.

Lo dibuix qu' avuy donem
a llum, exigeix que ns en occupem més extensament que de costum.

Lo Monestir de Poblet està situat en la Província de Lleida en lloc denominat Conca de Barberà.

Anant primerament a consultar la tradició, trovarem que en aquell lloc yen lo punt dit cova de Gardeta, hi feya vida solitaria un tal Poblet, sense por dels sarraïns que residian en Ciurana.

Un dia al sortir de sa cabanya vege venir lo rey moro de Ciurana et mira et muniniz accompagnat d'un séquit numeros. Entaula al ell conversació, y com parlaren d'opinions religiosas, lo moro se agafar al ermità, y l' feu collocar en la més fonda de sas presons. Pero gran fou la sorpresa d'et mira et muniniz,

al saber qu' havia desaparegit de la marmorra. Altres dues vegadas lo feu presoner y veient que sempre fugia, creguè que ab Poblet tenia un poderós enemic, y allavorat fou quan li cedi la partida de Gardeta y tots los camps y montanyas del entorn.

Fins aquí tot son suposicions en las que més que la veritat hi entra l'imaginació. Ara arrem à la veridadera història.

Passaren alguns dies. Un dia Poblet vege venir lo Comte Ramon Berenguer IV, portant lhi la nova de qu' el pendo català havia tremolat en Ciurana y que per celebrarlo volia edificar un monestir en Gardeta que portés lo nom del ermità.

Tres anys més tard quedava ja construïda una iglesia de regulars dimensions baix la invocació de la Verge de l'humilitat. Se feren aixecar dues esglésies més, l'una dedicada à Sta. Caterina y l'altra à St. Esteve.

Quan ja començà à tenir un aspecte magestuós y's considerà que podia aubergar algú, Ramon Berenguer acudí a San Bernat, en Claraval, que li envies alguns monjos blancks, lo qual ho feu ab tretze, conferint la dignitat abacial à un d'ells.

Lo monastir de Poblet anà augmentant en magnificència, grandesa y sumptuositat.

En l'any 1367 Pere del Puntal feu aixecar un mur à son entorn 2151 varas d'extensió per 6 d'alsaria, en lo qual hi havia 12 torres y entremitj de dues octogonals s'obria la titolada porta Reyal.

Pera formar-se carretera del luxo en que vivia en aquest temps lo monastir de Poblet, traduhirem dos párrafos de D. Victor Balaguer:

« Si un comte de Barcelona y rey d'Aragó s'arrives à trucar à las portas del monastir, l'abat de Poblet sortia de son palau particular y rebia al monar-

ca rebestit ab mitra y bâcul de bisbe, rodejat d'una cort y d'un faustuós ceremonial feudal, y portant un numeroso séquit de monjos semblants als antichreballers religiosos, per lo folgat y flotant de sos militars mantells blancks ab rossetch, que magerosament arrosgaven.

« Y quan l'ilustre hoste qu'apris rebia Poblet, tornava abent sa felicitació al superior d'aquells religiosos, saludava ol abat de set abats, al baró de Prenafeta y d'altres set llochs en lo Camp de Tarragona, al de disset en la Saçarra, aljerri ab los altres mitjunts, al de las Garrigas ab altres dotze, al de Cuarte y Aldaya en Valencia, al senyor dels molins de la horta de dita ciutat; ento temporal, amo de dinou llochs entre pobles, masos y erms dels entornos del monastir; en lo espiritual, dominador de dos priorats y una comunitat, sens contar los títols que li corresponian com a rector nat de varias iglesias parroquials qu'estavan baix son patronat.»

Hie havia hospital, sellers, gra-

ners, sils, grans caballerisses, corral, magatzems, fons, pous pera conservar la neu, fusteria, magatzem de picapedrers, molins de farina, fons, molins d'oli, cups, etc.

Et tanta magnificència, tan luxo y ostentació, impropia d'an quell lloc, debia arribarhi lo just castich. En efecte, lo dia en que afortunadament s'obriren en Espanya las portas à las modernas ideyas, foren vandàlicament convertits en runas los monastirs de Catalunya y entre ells lo de Poblet.

Mòvats.

L'autor del article; *El Viver!* insertat en lo número passat, comete dues erradas que no podem menos d'esmenar.

Quan parla del poble que's troba pèl camí de la ermita, escriu *Caraus*, quan lo nom es *Caralps* (*Car-alps*, de cara als alps, de cara à las muntanyas).

En altre lloc diu, parlant de l'imatge: fou amagada per St. Gil, apartantla de la invasió sarrakina. En aquest aconse-

llariam al autor que no tract d'assumptos que no coneix.

L'imatge de *El Viver!* fou amagada per St. Gil d'ettenas, en l'any 701, fugint de la persecució de Witzira.

* * *

Convénuts del amohino que causa à nostres constans favoreixedors y també à nosaltres, lo cobrar la cantitat que val lo número al mateix temps de repararlo; obrirem una suscripcióà partir del número 6 fins al 10 o sia de cincs números, al modich preu de mitja peseta.

Los que volgentshi suscriurez, no'ls viurà bé de passar per l'Administració - carrer Cucurulla n.º 9 baixos -, poden entregar la cantitat al repartidor al distribuir lo número 5.

D'aquesta manera logrem simplificar l'Administració de «L'Avens».

Catalunya monumental.

L' Avenç.

Vista general del monestir de Poblet (dibuix de V.B.)

